

SYRENA

TYGODNIK WOLNYCH POLAKÓW - HEBDOMADAIRE DES POLONAIS, LIBRES

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
20, rue Legendre, 20 — PARIS (17e)
Métro: Villiers Tel.: WAG 00-45

ROK VIII — Nr 15 (315)
10 KWIETNIA — 10 AVRIL 1954

CENA 20 fr.
PRIX

Minister Byłych Kombatantów po raz drugi przyjmuje polską delegację

MINISTER b. Kombatantów i Ofiar Wojny p. André Mutter przyjął w dniu 1 kwietnia delegację b. kombatantów polskich w skła-

dzie: mjr Czarniecki, wice-prezes Federacji P.O.O. i prezes SPK, dr S. Paczyński, sekretarz Federacji i przedstawiciel prasy kombatanckiej, dr C. Chowaniec, przedstawiciel 1 Dywizji Grenadierów oraz por. W. Gordowski, przedstawiciel 2 Dywizji Strzelców Pieszych.

Delegacja złożyła na ręce ministra podziękowanie dla rządu francuskiego za opiekę nad kombatantami polskimi, zwłaszcza za zrównanie ich w prawach z kolegami francuskimi, co ostatnio miało miejsce przy przyznaniu odszkodowania za niewolę.

Minister żywo zainteresował się życiem organizacyjnym kombatantów polskich we Francji, ich związkami, przynależnością członków do różnych epok i kampanii, jak również manifestacjami, które kombatanci zamierzają urządzić w tym roku. Wypytywał troskliwie o naszą sytuację i o sprawy, które leżą nam szczególnie na sercu. Polecił przedstawić sobie memorandum w sprawie internowania 2 Dywizji S.P. w Szwajcarii i ewentualnych praw żołnierzy tej dywizji, które wynikają z faktu internowania.

Na koniec Minister wręczył dele-

gacji swoją fotografię z autografem, do opublikowania w „Syrenie”.

Jeszcze raz nasi koledzy wyszli z mocnym przekonaniem, że mimo różnych fluktuacji politycznych kombatant polski we Francji znajduje zawsze atmosferę szczerzej przyjaźni i troski nie tylko u kolegów francuskich, nie tylko wśród zdrowej części społeczeństwa, ale i u najwyższych czynników państwowych.

Ministère
des Anciens Combattants
et Victimes de Guerre

Le Ministre

J'adresse mes saluts amicaux
et fraternels aux vaillants
combattants polonais qui
ont lutté avec nous pour
la liberté.

Minister André Mutter

Minister André Mutter urodził się w Troyes 11 listopada 1901 roku.

Jako adwokat, był najpierw członkiem palestry w Troyes, a następnie w Paryżu przy Sądzie apelacyjnym. Jako dziennikarz, współpracował z „Express de l'Aube”, był współredaktorem „France Libre”, „Revue des Ambassadeurs”, „Est-Eclair”. Napisał książkę pt. „Face a la Gestapo”.

Jest wdowcem — i wychowuje siedmioro dzieci.

André Mutter pełnił służbę wojskową w 26 pułku piechoty w Nancy, w 1939 został powołany do szeregów jako porucznik i brał udział w walkach 8-mej armii w Alzacji.

Od końca 1940 roku jest czynny w ruchu Oporu. Działa najpierw w reseau „Hector” w Troyes. Aresztowany 9 października 1941, zostaje skazany na rok więzienia — w tym 6 miesięcy twierdzy w Norymberdze i 2 miesiące obozu koncentracyjnego w Hinzert. Po zwolnieniu w sierpniu 1942 wstępuje do reseau „Ceux de la Liberation”. By uniknąć ponownego aresztowania, przedostaje się w listopadzie 1943 do Paryża, gdzie staje na czele Subdivision P/4 Armees Secrete. 9 lutego 1944 obejmuje kierownictwo reseau „C.I.V.” i wchodzi z tego tytułu do Conseil National de la Resistance.

W sierpniu 1944 uczestniczy z bronią w rękę, w walkach o uwolnienie Paryża, zdobywając gmach ministerstwa kolonii.

W 1944 i 1945 był zastępcą mera w Troyes.

Wyznaczony delegatem do Assemblée Consultative provisoire i wybrany deputowanym do obu Assemblies Nationales Constituantes, jest również posłem do Assemblée Nationale do której wybrano go w 1946 i ponownie w 1951. Był wiceprzewodniczącym Assemblée Nationale od 1951 do 1954. Należy do grupy Independants Paysans. Piastuje poza tym funkcje wiceprzewodniczącego komisji spraw zagranicznych.

Będąc członkiem delegacji francuskiej do Rady Europy, André Mutter należy również do władz „Wspólnoty węgla i stali”. Wreszcie, jest członkiem Rady Ruchu Europejskiego i prezesem „France-Europe de l'Est”. Posiada order Legii Honorowej, Croix de Guerre z trzema cytacjami, Rosette de la Resistance, Croix du Combattant, Medaille des Otages et des Deportés.

Zjednoczenie

Związek Socjalistów Polskich, a za nim Stronnictwo Ludowe „Wolność” i Klub Ziem Wschodnich postanowiły podpisać Akt Zjednoczenia.

W ten sposób wszystkie już bez wyjątku ugrupowania, zarówno należące do Rady Narodowej, jak i do Rady Politycznej, przystąpiły do Zjednoczenia.

W tych warunkach nie może już stać na przeszkodzie mianowaniu gen. Sosnkowskiego Następcą Prezydenta Rzeczypospolitej.

H. TANSKI

«BURZA W SZKLANCE WODY» ZJAZD B. WOJSKOWYCH W LENS

PO czteromiesięcznych staraniach, a żmudnych przygotowaniach terenu i po huraganowym ostrzale z dział najcięższego kalibru, będących w dyspozycji dziennika lensowskiego, przystąpiono do gwałtownego ataku na nieugięty i dobrze scementowany niepodległościowy blok kombatancki we Francji.

Nie też dziwnego, że w niedzielę dn. 4 kwietnia br., od wczesnego ranka, panował ożywiony ruch na kierunku: dworzec-kościół św. Elżbiety, w Lens. Brać kombatancka zjeżdżała się ze wszystkich zakątków Francji na Walny Zjazd Związku Rezerwistów i b. Wojskowych. Poczty sztandarowe, delegacji, przedstawiciele stowarzyszeń i organizacji polskich, zaproszeni goście, prasa i Polonia z Lens — wszyscy spieszyli na uroczystą Mszę św., odprawioną o godz. 9 przez miejscowego proboszcza ks. Przybysza.

A po nabożeństwie, mile gawędząc, w pogodnym nastroju, większymi lub mniejszymi grupkami przemaszzerowano jeszcze około 700 m, aby zapelnic wielką salę zjazdową „Familia”.

Prace Komisji Mandatowej, która musiała zweryfikować delegatów przeszło 120 Kół i 7 okręgów, dysponujących 220 głosami, opóźniły nieco rozpoczęcie Zjazdu. Czas ten jednak wykorzystano na taktyczne rozmieszczenie delegatów atakującej grupy, która

ST. KOTWICZ.

ABECADŁO

J

Jakże Jęklivy Jest Jednak Juliusz!
Powiesz mi słówko, u niego ból już.
Ta kombinacja to czysta zgroza:
Z wyglądu kaktus, w środku mimoza.

K

Kokietce Krysi Kochliwy Kocio
Rzeki: — „Daj mi usta!” A ona: — „Po cio?”
Dajcie mu usta, do diabłów trzysta!
Jakże żab wyrwie Kocio dentysta?

L

Lubił Ludmiłę Lubieźny Leon,
Mówił, że płonie do niej, jak neon.
To porównanie nieco kuleje:
Neon przerywa i słabo grzeje.

Ł

Łamywał Łamy Łusawy Łukasz,
A łamać musiał, bo on był drukarz.
Lecz się przelebził przy pewnej damie
I reumatyzm teraz go łamie.

ST. KOTWICZ.

Wojciech ZALESKI

Zawody eliminacyjne

W naszym życiu emigracyjnym jest jeden punkt jaśniejszy: co roku zwiększa się zbyt książki polskiej. Już dziś można myśleć o wydawaniu książki bez straty i z minimalnym honorarium autorskim.

Analiza rynku księgarsko - wydawniczego pozwolił nam jednak stwierdzić, że poprawa, świadcząca napozór o tworzeniu się polskiego nurtu kulturalnego, nie ma cech trwałości. W latach powojennych, gdy skończyło się czytelnictwo wojskowe, rynek wydawniczy przechodził kryzys. Znaczna część nowych emigrantów cierpiała wielki niedostatek i często nie miała mieszkań. Na terenie Niemiec obozowe mieszkania nie sprzyjały gromadze-

niem książek, w angielskich hostelach też brakowało na książki miejsca. Potym przyszedł okres emigracji i urządzania się. Pustoszały obozy w Niemczech i hostele w Anglii, nowi emigranci zdobywali mieszkania, w których zjawiali się półki z książkami. Niespodziewanie wzięcznym rynkiem zbytu okazały się takie tereny, jak Kanada, Australia, Argentyna.

Polak, urządziwszy się w nowym kraju, zaatakował polską książką i zaczął ją kupować, nawet jeżeli w rozgorzałym lat powojennych odrzucił się polskości. Ale czy ruch ten będzie trwał, czy obejmie szersze szeregi emigracji, czy przejdzie na młode pokolenie, czy wreszcie marzyć można o tym, że wpłynie na powrót starej emigracji do książki polskiej?

Mam co do tego duże wątpliwości. Utrzymanie języka w obcym środowisku poprzez wiele generacji jest zagadnieniem trudnym. Jeden jest tylko sposób osiągnięcia tego celu: dostarczenie młodzieży i dzieciom literatury tak atrakcyjnej by utrwałała bez przy musu związek z mową polską i uczyła pięknego języka, wolnego od naleciałości obcych.

Można marzyć o takim rozwoju czytelnictwa, ale w obecnym stanie rynku wydawniczego i przy obecnej polityce wydawniczej — jeśli można o niej mówić — trudno mieć nadzieję.

dokończenie na str. 3-ej

Lekcja poglądowa

Przed dwoma laty odbywał się w Paryżu trzeci kongres tak zw. Polskiego Stronnictwa Ludowego we Francji. Wygłoszono na nim wiele przemówień, ustalono program działalności. Rzecz charakterystyczna, pozostawiono w spokoju i bolszewizm, i Bieruta: główne uderzenie skierowano na polski obóz niepodległościowy na emigracji. Oszołomionemu takim „programem” audytorium stało się wzdychać, że jest on opracowany w „imieniu narodu polskiego”.

„Bo my — zapewnił wówczas p. Kwiałkowski, wydawca „Narodowca” — jesteśmy głosem, ramieniem i rozumem narodu polskiego”. A prof. Kot precyzował dokładnie, na czym ten „rozum” ma polegać. „Biore wszystkich tu obecnych na świadków — wolał głośno uczony profesor — że należy bojkotować apele Andersa, gdyby on kiedykolwiek wzywał do szeregów”.

„Ideologia” — jak widzimy — jasna i prosta. I dla wszystkich powinna już być zupełnie zrozumiała. Nie walka z sowieckim okupantem Polski, lecz rozbiście polskiego obozu niepodległościowego, a przede wszystkim niedopuszczenie do powstania polskiej armii na Zachodzie jest głównym zadaniem niedobitków jałtańskich.

„Bojkotować apele Andersa” — oto naczelną hasło tego dziwnego „stronnictwa”, mieniającego się polskim. Bojkotować, ale jak? Szkalować go w prasie? To przecież się robi niemal codziennie od wielu długich lat. Bez żadnego skutku. Wiara polskiego żołnierza w swego wodza nie doznała najmniejszego szwanku. Co więcej, wpływ prasy jałtańskiej na opinię publiczną z dniem każdym maleje. Wiedzą o tym różni wydawcy lepiej, niż się to komukolwiek wydaje. Toteż jałtańczycy postanowili tu, we Francji, chwycić się jeszcze innego środka. Zdecydowali rozbić główną ostoję polskiego obozu niepodległościowego — Federację Polskich Obrońców Ojczyzny.

Zdawali sobie dobrze sprawę z tego, że i to ostatnie zadanie nie należy do łatwych. Ani do S.P.K. ani do P.O.W. N. ani do Grenadierów ani do 2 D.S.P. jałtańczycy nie mają przecież żadnego dostępu. Ale oto — tak przynajmniej im się zdawało — nadarzała się doskonała okazja: właśnie miał się odbyć walny zjazd Związku Rezerwistów i b. Wojskowych, a więc związku założonego jeszcze przed ostatnią wojną przez polskie wychodźstwo zarobkowe.

Plan szlabu jałtańskiego — wydawca, profesor i „hrabia-generał” — był prosty: opanować na zjeździe ten związek, przemieścić jego siedzibę do Paryża, wycofać go z Federacji P.O.O., a następnie głosić urbi et orbi, że polscy kombatanci we Francji „nie chcą mieć nic wspólnego z grajdółkiem londyńskim”. Ani z pod pisanym w Londynie Aktem Zjednoczenia.

Przedzjazdowe przygotowanie prasowe było szczególnie intensywne. Posypały się gromy fałszywych oskarżeń, ukazały się w prasie listy prywatne, pisane w koleżeńskim zaufaniu przed kilkoma laty. A równocześnie nastąpiła mobilizacja wszystkich żyjących jałtańskich sił. Wynik: na 220 głosów na zjeździe, za Jałtą padło zaledwie 21. Niecałe 10 proc.

Wynik ten mówi sam za siebie. Jest on dokładnym odbiciem układu sił obozu niepodległościowego i obozu jałtańskiego we Francji. Jest on również dobrą wykładnią wpływow, jakimi się cieszy wśród polskiego wychodźstwa „Narodowiec”.

Lepszej lekcji poglądowej nie potrzeba.

Stanisław PACZYŃSKI.

W następnym numerze
„Dodatek
Literacko-Naukowy”.

UZNANIE OJCA ŚWIĘTEGO

RZYM. (PAT). — Dnia 25 lutego br. na wspólnej audiencji, jaką udzielił Pro-Sekretarz Stanu, mgr. Montini Ambasadorowi R. P. przy Watykanie, ks. Arcybiskupowi Gawiliń i Ks. pralatuwie Cieńskiemu złożony został adres społeczeństwa polskiego do Ojca św. Adres ten ogłoszony przez PAT w dniu 17 października ub. r., zawierał protest centralnych organizacji polskich na obczyźnie przeciwko prześladowaniom Kościoła w Polsce i opatrzone został podpisami kilku tysięcy Polaków.

Pro-Sekretarz Stanu mons. Montini skierował dnia 5 marca br. notę do Ambasadora R.P. przy Watykanie, w której powiadomił go, że przedłożył Ojcu świętemu ten dokument.

Jego świątobliwość przyjął ten nowy dewot holdu, oddany ofiarom przesłał dowoń i wyraził podziękowanie tym wszystkim, których uczucia religijne skierowały na drogę działania. Mons. Montini prosił Ambasadora R.P., aby zechciał być wyrazicielem uznania, jakie akcja Polaków znalazła w oczach Głowy Kościoła.

FP 2156

SEKCJA POLSKA C.F.T.C.

Związek Sekcji Polskich C.F.T.C. zwraca się do wszystkich swych członków i sympatyków...

stę wyborców do ciał ustawodawczych oraz wykonywać od trzech lat zawód...

Wybory odbędą się wprawdzie dopiero w listopadzie b. r....

Związek Polskich Sekcji C.F.T.C. zwraca się do swych członków i sympatyków...

WALNE ZEBRANIE A.K. ODDZ. PARYŻ

Zarząd Paryskiego Oddziału Koła b. Żołnierzy A. K. zawiadamia, że doroczne Walne Zebranie odbędzie się w niedzielę...

— pracują w danym zawodzie przy najmniej od 3 lat, — pracują w departamencie, w którym wykonują ostatnio swą pracę...

«Burza w szklance wody»

Dokończenie ze str. 1-jej. Pierwszy zabral głos sekretarz generalny C.Z.P. p. Roskosz. Przemówienie to, owiane duchem dobrego pojęcia patriotyzmu...

Zjazd uchwalił poniższą rezolucję: DO BRACI W KRAJU Walny Zjazd Związku Rez. i b. Wojskowych we Francji...

Dalsze przemówienia — piękne w formie i głębokie w treści — omówiły najbardziej żywotne zagadnienia ogólnopolskie i kombatanckie...

PRZECIWIW PRZEŚLADOWANIU WIARY I KOŚCIOŁA Walny Zjazd Związku Rez. i b. Wojskowych we Francji wstrząsnął do głębi gwałtem prześladowania Kościoła Katolickiego...

W imieniu Związku Polskich Kół Śpiewaczych — p. prezes Lech; Zw. Sokolstwa — p. prezes Grzona; P.O. W.N. — p. prezes Jaśniewicz, Zw. Of. Rez. — p. prezes Lach, Zw. Bractw Kurkowych — p. prezes Leśniewicz...

PRZECIWIW PRZEŚLADOWANIU WYDZIELENIEM NA KOLONIE I MŁODZIEŻY W LETNIE DO KRAJU W trosce o ochronę dzieci i młodzieży polskiej przed zarząz reżimu komunistycznego...

W imieniu prasy przemawiali: p. Tuszewski („Syrena”), p. Gołab (Słowo Polskie), p. Grochowski („Pokój i Wolność”).

PRZECIWIW PRZEŚLADOWANIU WYDZIELENIEM NA KOLONIE I MŁODZIEŻY W LETNIE DO KRAJU W trosce o ochronę dzieci i młodzieży polskiej przed zarząz reżimu komunistycznego...

NOWOŚĆ!

Już się ukazała pamiątkowa książka MONTE CASSINO w dziesięciolecie bitwy

Artykuły i opracowania: gen. Wł. Andersa, gen. Z. Bohusza-Szyszko, J. Bielatowicza...

Wydawnictwo Stowarzyszenia Polskich Kombatanów i Komitetu Obchodu X Rocznicy Bitwy o Monte Cassino.

Cena: 4/6 sh., 225.— fr., 3.— DM.

Do nabycia: SPK, 18, Queens Gate Terrace, London S. W. 7. i wszystkie księgarnie polskie.

NOWOŚĆ!

Już się ukazała pamiątkowa książka MONTE CASSINO w dziesięciolecie bitwy

Artykuły i opracowania: gen. Wł. Andersa, gen. Z. Bohusza-Szyszko, J. Bielatowicza...

Wydawnictwo Stowarzyszenia Polskich Kombatanów i Komitetu Obchodu X Rocznicy Bitwy o Monte Cassino.

Cena: 4/6 sh., 225.— fr., 3.— DM.

Do nabycia: SPK, 18, Queens Gate Terrace, London S. W. 7. i wszystkie księgarnie polskie.

KAWALEK POLSKI W TWOIM DOMU

z polskimi płytami gramofonowymi „BALLADA”

zapamiętaj ten znak

będzie on dla Ciebie symbolem polskiej muzyki i polskiej piosenki. Dzięki płytom „BALLADA”, gdziekolwiek bys nie był...

Bezpłatne ilustrowane katalogi wysyłamy na każde żądanie.

PAVILON RECORD Co. 14, RUE ST-LOUIS EN L'ILE — PARIS (4). Telefon: DANton 51-09.

WĘDLINIARNIA KRAKOWSKA

prowadzona przez Mistrza Wędliniarskiego — poleca NAJLEPSZE WYROBY MASARSKIE w wielkim wyborze i najwyższym gatunku...

Ets PIETRUSZKA et FILS 7, rue Maurice — PIERREFITTE (Seine) Telefon: PIERREFITTE 358

WYSYŁKA WĘDLIN ZA ZALICZKĄ NA FRANCJĘ I BELGIĘ Dla odsprzedawców i kantin ceny niższe

JUŻ UKAZAŁ SIĘ 15 I 16 ZESZYT

PODRĘCZNEJ ENCYKLOPEDII POWSZECHNEJ

zawierający strony, na których w dalszym ciągu liter P, R i S są hasła, dotyczące POLSKI, m. in. Rada Jedności Narodowej, Rada Narodowa, Rada Nieustająca, Rada Obrony Państwa...

Całość Encyklopedii obejmuje 20 zeszytów i będzie ukończona w czerwcu 1954 r.

Nabywać Encyklopedię można w prenumeracie. Cena zeszytu w Niemczech 4,10 mk., we Francji 325 fr., w innych krajach równowartość 1 dol. amer.

KSIEGARNIA POLSKA W PARYŻU, 123, Bld St-Germain, Paris-6e.

PIĄTY ROZNIK POLONII 1954/5

Tysiące adresów polskich placówek, organizacji, firm oraz prywatnych w 45 krajach świata.

Całość przejrzyście ujęta w jednym tomie o 294 stronach, w solidnej piórciennej oprawie. — Cena: 1.130.— fr. fr.

wysyłana za zamówieniem „LIBELLA” SKŁADNICA KSIĄZKI POLSKIEJ 12, rue St-Louis-en-l'Île — Paris IV. Telefon DANton 51-09

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: 20, rue Legendre — Paris (17°)

OGŁOSZENIA: 1 cm 1-kamowy 180 fr. W tekście 50%, na 1-ej stronie 100% drożej. Przy 4-ch kolejnych ogłoszeniach 25% rabatu.

Mulhouse. — Zarząd Koła Zw. Rez. i b. Wojsk.

zawiadamia, że miesięczne zebranie odbędzie się w dniu 14 kwietnia br. o godz. 15 w sali restauracji „L'Ange” przy rue des Oiseaux.

BIURO PRAWNIKA W PARYŻU

Abs. Prawa Uniwersytetu Poznańskiego, doświadczony emigrant od 1924 we Francji. M. JAROSZYK Expert-Traducteur-Juré 34, rue de Maubeuge, Paris 9e.

PRZEDSTAWICIELSTWA

Francja Północna: Inż. Eugeniusz Tuszewski, 107, rue Royale, Lille (Nord). Belgia i Luksemburg: Mme Janina Korab-Brzozowska...

SP.K. w Lens

Zarząd Koła Lens SPK zawiadamia, że zwyczajne Walne Zebranie członków Koła odbędzie się w dniu 11 kwietnia br. o godz. 10 w pierwszym terminie...

Warunki prenumeraty

We Francji: Rocznie 800 fr., półrocznie 400 fr., kwartalnie 200 fr. Pojed. numer 20 fr.

KARTA POCZTOWA ZE ZNACZKIEM POCZTY POŁOWEJ 2 KORPUSU

Z związku z przypadającą w roku bież. 10-tą rocznicą zwycięskiej bitwy o Monte Cassino — Sekretariat Kół Oddziałowych...

Sekretariat Kół Oddziałowych będzie w możności udostępnić filatelistom pewną ilość znaczków bez karty pocztowej...

W wyniku tajnego głosowania, sekretarzem gen. Związku wybrano p. Leona Strutyńskiego, który otrzymał 147 głosów...

Zamówienia z podaniem ilości kart wzgl. znaczków bez kart oraz dokładnego adresu zamawiającego należy kierować do: Sekretariat Kół Oddziałowych...

WIECZÓR PIĘŚNI

Stowarzyszenie Robotników i Rzemieślników Polskich im. marsz. Józefa Piłsudskiego we Francji, urządza „Wieczór pieśni, muzyki i tańców polskich” w dniu 18 kwietnia br. od godz. 16 do 18 w salonach merostwa...

W dniu 18 kwietnia br. również w salonach merostwa 11-ej dzielnicy Paryża, odbędzie się wielki bal całonocny. Zarząd Stowarzyszenia za swej strony uprzejmie i bezpłatnie poczęstuje wszystkich gości...

SPK w Marles-les-Mines

Zebranie SPK Koła b. Grenadierów w Marles les Mines odbędzie się w niedzielę, dnia 11 kwietnia br. o godzinie 10 w lokalu p. Lisy...

WIESZCZECIŃSKI

ALTkirch. — Szkoła polska wspólnie z rodzicami urzędza w drugie święto Wielkiejnoży uroczystość święceniową...